



_____ hokimligi
*maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

_____ maktabgacha va
*maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi*

_____ning
*20__-20__-o'quv yilida 11-sinflar uchun
III chorak jahon tarixi fanidan*

DARS

ISHLANMALARI

“TASDIQLAYMAN”

O‘IBDO‘ _____

20__-20__-o‘quv yili 11-sinf jahon tarixi fanidan III chorak
taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlari siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning asosiy yo‘nalishlari. (Loyiha ishi mavzusi va baholash mezonini e‘lon qilish)	1		
2.	Xitoy Xalq Respublikasi.	1		
3.	Yaponiya va Koreya.	1		
4.	Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari.	1		
5.	Hindiston Respublikasi.	1		
6.	Turkiya Respublikasi.	1		
7.	3-Nazorat ishi	1		
8.	Eron Islom Respublikasi.	1		
9.	Pokiston va Afg‘oniston.	1		
10.	Suriya va Iroq.	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlari siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning asosiy yo‘nalishlari. (Loyiha ishi mavzusi va baholash mezonini e‘lon qilish)

Darsning maqsadi:

Ta’limiy: 1991-yildan boshlangan davrida dunyoning ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy tizimida katta o‘zgarishlar ro‘y berganligi, bu davrda jamiyat hayotining barcha jabhalariga kuchli ta’sir ko‘rsatgan omil ilmiy-texnik inqilobning yangi bosqichi — kompyuter-axborot inqilobi bo‘lganligi, bu inqilob ta’siri ostida rivojlangan mamlakatlarda sivilizatsiyaning industrial bosqichidan postindustrial, axborot bosqichiga o‘tish boshlanganligi haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: jamiyat taraqqiyotining hozirgi bosqichini tahlil qilish va mustaqil hayotga qadam qo‘yish arafasida turgan o‘quvchilarga o‘z hayotiy istiqbolini belgilab olish imkonini beruvchi bilimlarni shakllantirish.

Rivojlantiruvchi: jahon xalqlari madaniyatining har biri o‘ziga xos noyob ekanligini, gumanizm va vatanparvarlik tamoyillari, fuqarolik jamiyati va huquqiy davlat g‘oyalariga asoslangan umuminsoniy qadriyatlarni anglashga ko‘maklashish, jamiyat taraqqiyotining muhim qonuniyatlarini bilib olish, rivojlanishning o‘ziga xos yo‘llarini tushunish va istiqbollari haqida tushuncha berish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar tizimi.

II. FK-fanga oid kompetensiyalar

1.FK1- Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntira olish kompetensiyasi:

2.FK2- Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishlash kompetensiyasi.

Darsning metodi: og‘zaki (suhbat, savol-javob)

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o‘zi uchun.

Nazorat: o‘quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e‘lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

2025 - yil iyun oyiga kelib, Yer yuzi aholisi soni 8,2 milliard kishidan ortib ketdi. Bu aholining 75% i Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlarida yashaydi. Ammo xarid qilish qobiliyati pariteti bo‘yicha jahon YIMning taxminan 40% i ushbu mamlakatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Bu mamlakatlar aholisining 3/4 qismini kambag‘allar, mehnatga layoqatli aholining 1/3 qismini esa ishsizlar tashkil qiladi. Hatto barqaror yuqori o‘sinh sur‘atlarini namoyish qilayotgan Xitoy, Hindiston, Misr, Jazoir, Filippin kabi mamlakatlarda ham daromadning aholi jon boshiga miqdori rivojlangan mamlakatlardan ancha ortda qolmoqda. Hamma mamlakatlar ham YIMning aholi jon boshiga o‘shini ta‘minlay olmadi. XX asr oxirida aholi jon boshiga daromadning o‘shishi Sahroyi Kabirdan janubda joylashgan 43 ta Afrika mamlakatining faqat 8 tasida, 16 ta arab mamlakatining faqat 2 tasida kuzatilgan, xolos. Shuningdek, XX asr oxiriga kelib, Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlarida modernizatsiya muammolari chuqurlashib bordi. Bunda “sovuq urush”ning yakunlanganligi ham ma‘lum rol o‘ynadi. SSSRdan yordam olib turgan Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasidagi mamlakatlar u tarqalib ketgandan so‘ng og‘ir sharoitga tushib qoldi. Biroq ittifoq tarkibidagi turkiy tilli respublikalar mustaqillikka erishdi. Til,

madaniyat va tarixiy rishtalarga ega bo'lgan davlatlar endi xalqaro munosabatlarda mustaqil subyekt sifatida harakat qila boshladi. Turkiya Respublikasi Prezidenti Turgut O'zal tashabbusi bilan Anqara shahrida Turkiy tilli davlatlarning birinchi sammiti bo'lib o'tdi, unda Ozarbayjon, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkmaniston, Turkiya, O'zbekiston davlatlari ishtirok etdi. Sammitda ishtirokchilar siyosiy va iqtisodiy birlik o'rnatilishini e'lon qilishdi. 2018-yil sentyabrda Cho'lponota shahrida o'tkazilgan sammitda davlatimiz rahbari Sh. Mirziyoyevning faxriy mehmon sifatidagi ishtiroki bu borada tarixiy qadam bo'ldi. 2019-yilda O'zbekiston Naxichevan bitimini ratifikatsiya qilib, o'sha yili oktyabrda tuzilmaga rasmiy qo'shildi. Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi ushbu va boshqa muammolarning sabablari turlicha bo'lib, ular qatoriga quyidagilarni kiritish mumkin:

- ko'pchilik, ayniqsa, Afrika mamlakatlari mustaqillikka erishgan davrda rivojlanish darajasining pastligi;
- aksariyat hollarda harbiy mojarolarga olib kelgan geosiyosiy omillar;

- mustaqillikka erishilgandan so'ng tanlangan taraqqiyot modeli;

- siyosiy tizimning barqaror emasligi (masalan, 1990-yildan beri Afrika mamlakatlarida 27 ta davlat to'ntarishi amalga oshirilgan bo'lib, shulardan 17 tasi 2020-yildan so'ng yuz berdi);

- rivojlanayotgan mamlakatlar iqtisodiyotining jahon bozoridagi konyunkturaga bog'liqligi.

Rivojlanayotgan mamlakatlar iqtisodiy qoloqligining ko'plab boshqa sabablari qatorida birinchi o'rinda Osiyo va Afrika mamlakatlarida XX asr oxirida kuzatilgan "demografik portlash" ni aytish mumkin. Tibbiyotning yutuqlari o'rtacha umr ko'rishning ikki barobarga o'sishini, bolalar o'limining pasayishini, ilgari yuz minglab kishilarning o'limiga sabab bo'lgan ko'plab yuqumli kasalliklarning bartaraf etilishini ta'minladi. Resurslar cheklangan holda aholining shiddat bilan o'sishi bu mamlakatlardagi ko'plab yechilmayotgan muammolarning manbayiga aylandi. Masalan, so'nggi yetmish

yilda Afrika aholisi olti barobardan ko'proqqa o'sdi. Ya'ni Afrika aholisi 1955-yili 252 million kishi bo'lgan bo'lsa, 2025-yilga kelib, 1,54 milliard kishini tashkil qildi. Bunday holatda mamlakat YIMining hozirgi o'sish darajasi uning aholi jon boshiga o'sishini ham ta'minlamaydi. Ko'plab Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlarida nisbatan yuqori iqtisodiy o'sish ortidan aholi yashash darajasining ham keskin yuksalishi yuz bermadi. YIMning o'sishi ushbu mamlakatlardagi modernizatsiya jarayonlariga katta ijobiy ta'sir ko'rsatmadi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlari modernizatsiyalash jarayonida qanday muammolarga duch kelmoqda?

2. Janubiy Osiyo mamlakatlari rivojlanishidagi o'ziga xos tomonlar nimalardan iborat?

3. Lotin Amerikasi mamlakatlari XX asr oxirlarida o'z oldida turgan qanday muammolarni hal qilish yo'llari topa olmadi?

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Konseptual jadval asosida Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlari ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishining asosiy yo'nalishlari o'ziga xosliklarini tahlil eting.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

YODDA TUTINGI!

Turkiy Davlatlar Tashkilotining asosiy maqsadi — qardosh davlatlar o'rtasidagi o'zaro ishonch va ko'p qirrali aloqalarni mustahkamlash, savdo-iqtisodiy, energetika, turizm, transport, madaniy-gumanitar sohalarida o'zaro hamkorlikni rivojlantirish, mintaqada tinchlik va xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha sa'y-harakatlarni muvofiqlashtirishdan iborat.

BU QIZIQ!

Bugungi kunda Turkiy Davlatlar Tashkilotiga a'zo mamlakatlar muhim inson kapitaliga ega. Ushbu davlatlar aholisi taxminan 150 millionni tashkil qiladi. Shu bilan birga, Turkiy Davlatlar Tashkiloti iqtisodiyoti jadal sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Turkiy Davlatlar Tashkilotiga a'zo mamlakatlar yillik o'sish sur'ati o'rtacha 6—9% ni tashkil etmoqda va Osiyo yalpi ichki mahsulotining 5,5% iga teng.

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Xitoy Xalq Respublikasi.

Darsning maqsadi:

Ta'limiy: 1991-yildan boshlangan davrida dunyoning ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy tizimida katta o'zgarishlar ro'y berganligi, bu davrda jamiyat hayotining barcha jabhalariga kuchli ta'sir ko'rsatgan omil ilmiy-texnik inqilobning yangi bosqichi — kompyuter-axborot inqilobi bo'lganligi, bu inqilob ta'siri ostida rivojlangan mamlakatlarda sivilizatsiyaning industrial bosqichidan postindustrial, axborot bosqichiga o'tish boshlanganligi haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: jamiyat taraqqiyotining hozirgi bosqichini tahlil qilish va mustaqil hayotga qadam qo'yish arafasida turgan o'quvchilarga o'z hayotiy istiqbolini belgilab olish imkonini beruvchi bilimlarni shakllantirish.

Rivojlantiruvchi: jahon xalqlari madaniyatining har biri o'ziga xos noyob ekanligini, gumanizm va vatanparvarlik tamoyillari, fuqarolik jamiyati va huquqiy davlat g'oyalari asoslangan umuminsoniy qadriyatlarni anglashga ko'maklashish, jamiyat taraqqiyotining muhim qonuniyatlarini bilib olish, rivojlanishning o'ziga xos yo'llarini tushunish va istiqbollari haqida tushuncha berish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar tizimi.

II. FK-fanga oid kompetensiyalar

1.FK1- Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntira olish kompetensiyasi:

2.FK2- Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishlash kompetensiyasi.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Jahon sotsialistik tizimi va SSSR tarqalib ketgandan so'ng Xitoy Xalq Respublikasi (XXR) eng yirik sotsialistik davlat sifatida saqlanib qoldi. Bu yerda "Xitoyga xos" sotsializm qurish davom ettirildi. Hokimiyatni yagona Xitoy kommunistik partiyasi (XKP) egallab turibdi. XX asrning 80-yillarida islohotlar boshlanishiga qaramasdan, siyosiy sohada XKP sotsializm yo'lini qat'iy davom ettir- 4 y di. Ziyolilar, talabaiar, ishchilar demokratik o'zgarishlarni, ko'ppartiyaviylikni ta'ib qilib chiqa boshladi. 1989-yil Pekinning markaziy Tyananmen maydonidagi talabaiar namoyishi g'ayriinqilobiy isyon deb bahoandi va namoyishchilarga qarshi armiya qollanilib, 5 mingga yaqin odam halok bo'ldi. Minglab kishilar qamoqqa olinib, faollar otishga hukm qilindi. 1992-yili XKPning XIV syezdida ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarning maqsadi bozor iqtisodiyotiga asoslangan sotsializm qurish sifatida belgilandi. 1997-yili Xitoy islohotlarining "otasi" Den Syaopin vafot etdi. Uning o'limi islohotlar kursida o'zgarishlarga olib kelmadi. XKPning yangi yetakchisi Szyan Szemin Xitoy jamiyatining barcha qatlamlariga qaratilgan kelishuvchanlik siyosatini olib bordi. 2003-yili XKPni Xu Szintao boshqardi. Uning davrida mamlakat konstitutsiyasiga o'zgartirishlar kiritilib, bozor iqtisodiyotiga o'tish kursi qonunlashtirildi. Ijtimoiy ta'minot rejimini tashkil qilish, shaxsiy mulkni himoya qilish, inson



huquqlarini kafolatlash va hurmat qilish to'g'risida o'zgartirishlar qabul qilindi, ayni paytda sotsializm g'oyasi asosiy qadriyat bo'lib qolaverdi. 2012-yili XKP bosh kotibi etib saylangan Si Szinpin 2013-yili Xitoy Xalq Respublikasi (XXR) Raisi lavozimini ham egalladi. U sotsializm g'oyalarga sodiqlik va Xitoy hayotida Kommunistik partiyaning yetakchilik rolini ta'kidladi. Si Szinpin partiya va davlat hayotida o'z mavqeyini mustahkamlashga katta e'tibor qaratdi. 2018-yili asosiy qonunga Si Szinpin

g'oyalari kiritildi, ungacha konstitutsiyada

faqat Mao Sze-dun va Den Syaopin nomlari bor edi. Shuningdek, XXR Raisi lavozimini egallashga qo'yilgan 5 yildan ikki muddatlik cheklov olib tashlandi. Si Szinpin boshchiligidagi XKP va XXR rahbarlarini "Xitoy orzusi" ni amalga oshirish g'oyasi birlashtirib turibdi. "Xitoy orzusi" deganda eng umumiy ma'noda "xitoy miliatini tikiash" yo'iida ikki qadam — XKPning yuz yilligi (2021-yil)da "o'rtacha farovonlik" darajasiga erishish, XXRning yuz yilligi (2049-yil)da esa jahonning rivojlangan mamlakatlari qatoridan o'rin olish tushuniladi. 1989 - y i l i Tyananmen maydonidagi talabalar namoyishi shafqatsizlarcha bostirilgandan so'ng Xitoyga qarshi ma'lum sanksiyalar e'lon qilinishiga qaramasdan, mamlakatda islohotlar davom ettirildi. Ularni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun Mao Szedun davridagi bir qator tadbirlardan voz kechishga to'g'ri keldi. Avvalo, jamoa xo'jaliklari tugatildi. Dehqonlar hosilning bir qismini erkin bozorda sotish imkoniyatiga ega bo'ldi, shaharlar va qishloqlarda kichik mahalliy korxonalarni tuzish rag'batlantirildi. "Boy bo'lish — bu juda yaxshi", - deya ta'kidladi Den Syaopin. U tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash dasturi doirasida Xitoyning qirg'oq bo'yidagi to'rtta viloyatini maxsus iqtisodiy zona deb e'lon qildi. Bu iqtisodiy zonalarda chet el investorlari uchun qulay sharoitlar yaratildi. Islohotlar tezda o'zining natijasini berdi. Iqtisodiy o'sish sur'ati yiliga 19-20% ni tashkil qildi. Ammo bundayjadal o'sish bir qator muammolarni ham keltirib chiqardi, inflyatsiya kuchaydi. 80-yillar oxiriga kelib, o'sish sur'ati 9-10% ga tushdi va hukumat tomonidan bu optimal sur'at sifatida qabul qilindi. 1997-yili XKP "Davlat sektorini modernizatsiya qilish dasturi" ni qabul qildi. Zarar keltirib ishlaydigan davlat banklari va korxonalaridan voz kechishga qaror qilindi. Islohotlarning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi natijasida XX asming oxirgi yigirma yilida XXRning YIMi olti barobardan ko'proqqa o'sdi. XXR rahbariyati XXI asming dastlabki yigirma yilidan ham o'ta samarali foydalandi. Bu davr iqtisodiy, harbiy, tashqi siyosiy qudratni oshirish va jahonda sifat jihatidan yangi o'rinni egallash uchun "strategik imkoniyatlar bosqichi" sifatida qaraldi. 2008-yilgi jahon moliyaviy inqirozi davrida ham Xitoy iqtisodining o'sish sur'ati yuqoriligicha qoldi. 2010-yili YIM hajmi bo'yicha Yaponiyani quvib o'tib, jahonda yetakchi o'rinlarga ko'tarildi. Shu o'rinni Xitoy 2025-yilda ham saqlab qolmoqda. Ammo YIMning aholi jon boshiga taqsimoti bo'yicha Xitoy rivojlangan mamlakatlardan hali ancha ortda qolmoqda. Iqtisodiy o'sishning muntazam yuqoriligiga qaramasdan, XXI asr boshlariga kelib, Xitoy bir qator jiddiy iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy muammolarga duch keldi: boylar bilan kambag'allar daromadi o'rtasidagi farq keskin oshdi. Xitoyning eng dolzarb muammolari qatoriga aholining tez keksayib borishi va ishlab chiqarishning ekologiyaga yetkazayotgan zararini kiritish mumkin. Xitoyda uzoq yillar olib borilgan "bitta oila — bitta farzand" siyosati natijasida mamlakatda yoshlar soni kekxa avlod soniga nisbatan kamayib ketdi. XXI asr boshlarida sanoatlashtirish, urbanizatsiya va xalqaro savdo ta'siri ostida energiya sarfi yuqori bo'lgan og'ir sanoat keng miqyosda jadal rivojlandi. Oqibatda zaharli gazlar Xitoy shaharlarida juda og'ir ekologik sharoitni vujudga keltirdi. Qishloqlarda esa suvning ifloslanishi asosiy muammo bo'lib qolmoqda. Bu aholi sog'lig'idan tashqari milliy iqtisodiyotga ham katta zarar yetkazmoqda. Xitoy hukumati yaqin kelajakda ekologik holatni yaxshilash bo'yicha tadbirlar ishlab chiqqan. Ularda ekologik sof muhitni yaratish XXI asrning asosiy vazifasi sifatida qaraladi. XXI asrda Xitoy duch kelgan muammolardan biri Shinjon-Uyg'ur avtonom rayoni (SHUAR) bilan bog'liq. Shinjon — bu Xitoyning shimoli-g'arbida joylashgan, dengizga chiqish yo'liga ega bo'lmagan juda ulkan hudud. Iqlimi, geografik o'ziga xosligi, Xitoyning boshqa hududlariga qaraganda iqtisodiy qo'liqligi, shuningdek, infratuzilmaning rivojlanmaganligi sababli Shinjon yashash chun qulay hudud hisoblanmaydi. Aholi, asosan, uyg'urlardan iborat bo'lib, ular soni

barqaror o'sib bormoqda. Ammo SHUARda yashovchi etnik guruhlar o'rtasidagi muvozanat davlatning titul millati — xanlar foydasiga ortib bormoqda. Ularning salmog'i 2020-yili 40% ga yaqinni tashkil qilgan. Mintaqaga xan aholisini jalb qilish orqali Xitoy hukumati ish o'rni yaratishdan tortib, rayon umumiy aholisining hukumatga moyilligini kuchaytirishgacha bo'lgan ko'plab muammolarni hal etishni rejalashtirgan. Xitoy hukumati buning sababini kambag'allik bilan bog'liq deb hisoblaydi. “Islohotlar va ochiqlik” siyosati boshlanishi bilan Xitoy kambag'allikka qarshi samarali kurash olib bormoqda. Ammo SHUARda inson huquqlarining buzilishi hollari, jumladan, uyg'urlarning lagerlarda majburiy mehnatga jalb qilinishi xalqaro jamoatchilikni tashvishga solmoqda. Xitoy hukumati 2018-yili shunday “majburiy” lagerlar mavjudligini tan oldi va ularni “kasbga o'rgatish va ishga joylashtirish markazlari” deb atab, mintaqada ekstremizmga qarshi kurash uchun zaruriy choralar sifatida qarashini bildirdi. Xalqaro munosabatlardagi so'nggi o'n yildan ortiq davrni Xitoy tashqi siyosatidagi yangicha talqin va ochiqlik sifatida qarash mumkin. 2013-yili XXR Raisi Si Szinpin ikkita tashabbus bilan chiqdi: Ipak yo'li va Dengiz Ipak yo'li XXI asr iqtisodiy kamarini yaratish. Dastlab xalqlar o'rtasida iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish va ular o'rtasida aloqalarni kengaytirishga yo'naltirilgan bu megaloyihalar muvaffaqiyatli boshlanib, brogan sari dunyoning ko'plab mamlakatlarini jalb qildi. Xitoy bugun o'zining xalqaro munosabatlardagi iqtisodiy va siyosiy rolini muvaffaqiyatli amalga oshirmoqda. 2023-yil dekabrda bo'lib o'tgan yig'ilishda Si Szinpin Xitoy tashqi siyosati asosiga qo'shish lozim bo'lgan o'nta fundamental yo'nalishni belgilab berdi. Ularda global dunyo tartibida Xitoyning rolini oshirish, davlatlar o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish, “Bir makon, bir yo'l” tashabbusini rivojlantirish, shuningdek, xavfsizlikni mustahkamlash bo'yicha hamkorlikdagi siyosatni ishlab chiqish zarurligi haqida aytiladi. 2024-yil oktyabrda XXRning 75 yilligi nishonlandi. Unda ichki va tashqi siyosatning yangi marralari belgilab olindi. Ularni amalga oshirish uchun XXI asrda Xitoy yetarli imkoniyatlarga ega. 2025-yili Xitoy sanoatida sifat o'zgarishlari ro'y berishi davom etdi, u dunyoda texnologik rivojlangan davlat maqomini egallashga dadillik bilan intilmoqda. Ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar Xitoyning jahon bozoridagi mavqeyini mustahkamlamoqda va butun dunyoda biznes yuritish uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Xitoy yuqori texnologiyali mahsulotlar ishlab chiqarishda peshqadam mamlakatga aylanib, texnologik yutuqlari bilan dunyoni hayratda qoldirishda davom etmoqda. 2025-yilda XXR innovatsiyalarni rivojlantirishda sezilarli muvaffaqiyatlarga erishib, nafaqat “jahon fabrikasi”, balki ilg'or texnologiyalar markaziga aylanmoqda. Bunday transformatsiyaga sanoatni modernizatsiya qilish va eng yangi texnologiyalarni integratsiyalashga qaratilgan “Made in China - 2025” (“Xitoyda ishlab chiqarilgan - 2025”) davlat strategiyasi asos bo'ldi. Xitoydagi innovatsiyalarning asosiy yo'nalishlari quyidagilardan iborat: 1) ishlab chiqarishga sun'iy intellekt (AI — artificial intelligence) va avtomatlashtirishni faol joriy qilish, bu esa samaradorlikni oshiradi va xarajatlarni kamaytiradi; 2) narsalarning industrial interneti (IIoT — Industrial Internet of Things)-ni rivojlantirish. Bunday texnologiyalar allaqachon Xitoyning inson aralashuvizisiz boshqarilayotgan “aqlli fabrikalari”da qo'llaniladi; 3) xorijdan yarimo'tkazgichlarni yetkazib berish bo'yicha sanksiyalar va cheklovlar qaramay, Xitoy o'zining yarimo'tkazgichlarini yaratishda sezilarli yutuqlarga erishmoqda, 2025-yildan esa jahon elektronika bozorida o'z o'rnini mustahkamlay boshladi; 4) yangi infratuzilmani yaratish: “aqlli shaharlar”, avtonom transport va boshqalarni rivojlantirish uchun asos bo'lgan 5G va bulutli texnologiyalarni qo'llash. 2025-yilda AQSH va Xitoy o'rtasidagi savdo urushi avj oldi. XXRdan kelayotgan barcha tovarlarga boj to'lovlari joriy etildi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. XX asr oxiri - XXI asr boshlarida XXRda amalga oshirilgan siyosiy o'zgarishlardan qanday maqsadlar ko'zlangan edi?
2. Xitoyda amalga oshirilgan iqtisodiy islohotlar qanday natijalarga olib keldi?
3. XXI asrda Xitoyda Shinjon-Uyg'ur avtonom rayoni bilan bog'liq qanday muammolar vujudga keldi?
4. XXI asrda Xitoy tashqi siyosatining asosiy yo'nalishlari nimalardan iborat?

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Xitoyning XX asr oxiri — XXI asrning birinchi choragidagi tashqi siyosati haqida ma'ruza tayyorlang. Bu davlatning xalqaro munosabatlardagi o'rni nima bilan belgilanadi?

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Zokirjon.com. veb-sayiti orqali o‘zingiz uchun kerakli hujjatlarni yuklab olishingiz mumkin.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

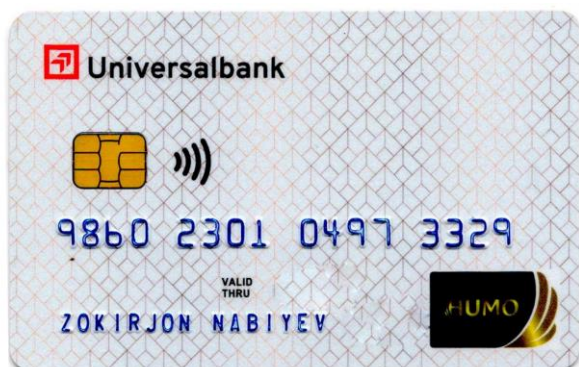
29 listdan iborat jahon tarixi fanidan 11-sinf III chorak konspektini to‘loq holda olish uchun telegramdan yozing.



Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

**To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#
Plastik egasi Nabiyev Zokirjon**



DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud.

- 1. 1-11-Sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'g'arak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar va tezislar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11.O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12.Psixolog hujjatlari**
- 13.Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14.Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15.Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ommalashtirish uchun dars ishlanmalar va ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**